

ÎNCHEIERE

17 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către
Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Robu Alexandru
împotriva Inspectoratului Fiscal Principal de Stat și Inspectoratului Fiscal de Stat mun.
Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2013, prin care au fost
respinse apelurile declarate de către Robu Alexandru și Inspectoratul Fiscal de Stat
mun. Chișinău și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15
martie 2013, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

constată:

La 12 noiembrie 2012 Robu Alexandru a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Inspectoratului Fiscal Principal de Stat și Inspectoratului Fiscal de Stat mun.
Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că la 12 iulie 2012 a înaintat o plângere în adresa
Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, în care a sesizat autoritatea despre acțiunile
ilegale ale angajatorului SRL „Pares Net” în legătură cu accidentul de muncă pe care l-
a suferit la 09 noiembrie 2010.

Susține că prin scrisoarea cu nr. 1205/4737 din 23 iulie 2012, semnată de către
Șeful adjunct al Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, Adrian Timotin, i s-a
comunicat că petiția sa a fost readresată spre examinare Inspectoratului Fiscal de Stat
mun. Chișinău și a fost dispusă în conformitate cu prevederile art. 133 Cod fiscal,
efectuarea unui control fiscal la SRL „Pares Net”, prin metoda verificării tematicе, de
comun cu angajații Inspecției Muncii, întru verificarea aspectelor expuse în petiție,
fiind menționat că despre rezultatele verificării urmează a fi informată Direcția
organizarea controlului Fiscal al Inspectoratului Fiscal Principal de Stat și solicitantul,
în termen de până la 10 august 2012.

Menționează reclamantul că, la 25 octombrie 2012, și anume peste 105 zile, a
recepționat răspunsul Direcției Generale Control Fiscal al Inspectoratului Fiscal de Stat

mun. Chișinău nr. 01-6/4-11-1201, semnat de către Șeful direcției Victor Sîrbu prin care, într-o formă ironică, autoritatea i-a comunicat că Direcția Generală Control Fiscal a Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău îi aduce mulțumiri de informația oferită și îi comunică, că aspectele expuse în petiția sa, în partea ce ține de competența Serviciului Fiscal de Stat, în special a corectitudinii calculării și achitării impozitului pe venit reținut din salariu de către SRL „Pares Net”, c/f 1003600084080, urmează a fi luate în considerare și supuse verificării în cadrul controlului fiscal.

Mai indică că prin aceeași scrisoare, fără a i se aduce la cunoștință rezultatele verificării circumstanțelor expuse în petiție, pârâtul făcând trimitere la prevederile art. 131 alin. (5) Cod fiscal, pe care le-a interpretat într-un mod convenabil și care reglementează altă situație de fapt, i-a comunicat că organul fiscal nu este în drept să-i prezinte informații despre contribuabilul concret.

Notează că petiția adresată Inspectoratului Fiscal Principal de Stat a fost depusă la data de 12 iulie 2012, pe când răspunsul i-a fost expediat abia la 25 octombrie 2012, peste 105 de zile, astfel, cu încălcarea termenului stabilit de art. 8 alin. (1) al Legii cu privire la petiționare.

Consideră că au fost încălcate și prevederile art. 12, 14 al Legii cu privire la petiționare, deoarece pârții i-au expediat un răspuns formal la petiții, fără a examina obiectiv circumstanțele invocate în petiție și fără ai furniza un răspuns concret cu privire la constatările efectuate pe marginea încălcărilor sesizate în sarcina angajatorului SRL „Pares Net”.

Afirmă că, plângerea pe care a adresat-o, a fost întocmită de dînsul în limba rusă, deoarece nu posedă limba română, iar în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (1) al Legii cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSS Moldovenești nr. 3465-XI din 01 septembrie 1989, în relațiile cu organele puterii de stat, administrației de stat și organizațiilor obștești, precum și cu întreprinderile, instituțiile și organizațiile situate pe teritoriul RSS Moldovenești limba de comunicare orală sau scrisă - moldovenească sau rusă - o alege cetățeanul.

Consideră că, prin expedierea răspunsurilor cu nr. 1205/4737 din 23 iulie 2012 și nr. 01-6/4-11-1201 din 25 octombrie 2012, în altă limbă decât cea în care a fost formulată adresarea, pârții i-au îngrădit drepturile garantate de art. 12 alin. (1) din Legea nr. 382-XV din 19 iulie 2001 cu privire la drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale și statutul juridic al organizațiilor lor, care prevede că persoanele aparținând minorităților naționale au dreptul de a se adresa în instituțiile publice oral și în scris, în limba moldovenească sau rusă și de a primi răspuns în limba în care au formulat adresarea.

Insistă că prin acțiunile ilegale ale pârților i-a fost pricinuită o pagubă morală pe care o estimează la suma de 30000 lei.

Cu referire la cuantumul prejudiciului moral solicitat, reclamantul menționează că suferințele psihice i-au fost provocate atât prin eschivarea pârților de a efectua o examinare obiectivă a plângerii pe care a înaintat-o, formularea ironică a răspunsului, cât și prin trimiterea abuzivă făcută la prevederile legislației în vigoare, aceste ilegalități, determinându-i convingerea că prin diferite metode se încearcă împiedicarea unei investigații obiective a ilegalităților comise în privința sa de către angajatorul SRL „Pares Net”.

La aprecierea cuantumului prejudiciului moral suportat, roagă reclamantul ca instanța să i-a în considerare și faptul că, în prezent este încadrat în gradul III de invaliditate ca urmare a accidentului de muncă suferit datorită angajatorului SRL „Pares Net”, din vina căruia a rămas la moment fără un loc de muncă.

Solicită constatarea încălcării de către pârâți a termenului legal de examinare a petiției depuse la 12 iulie 2012 și expedierea unui răspuns formal la petiție în lipsa unei examinări obiective a circumstanțelor invocate; a constata încălcarea dreptului său la expedierea răspunsului în altă limbă decât cea în care a fost formulată adresarea; obligați pârâții să-i furnizeze un răspuns legal, corespunzător tuturor circumstanțelor descrise și solicitărilor formulate în petiția (plîngerea) înaintată la data de 12 iulie 2012, cu informarea scrisă, despre măsurile concret întreprinse cu referire la încălcările sesizate la SRL „Pares Net”; încasat în mod solidar din contul pârâților compensația pentru prejudiciul moral care i-a fost cauzat în legătură cu încălcarea dreptului său la petiționare în sumă de 30000 lei și încasat de la pârâți cheltuielile de judecată suportate în legătură cu examinarea prezentei cauze.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15 martie 2013 acțiunea a fost admisă parțial și dispusă încasarea din contul Inspectoratului Fiscal Principal de Stat în beneficiul lui Robu Alexandru a prejudiciului moral în sumă de 500 lei, ca rezultat al răspunsului tardiv la petiție.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2013 au fost respinse apelurile declarate de către Inspectoratul Fiscala de Stat mun. Chișinău și menținută hotărârea primei instanțe.

La 09 august 2013 Inspectoratul Fiscal Principal de Stat a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingerea acțiunii.

În motivarea recursului invocă că instanțele inferioare au interpretat eronat prevederile art. 3 alin. (1) a Legii contenciosului administrativ, potrivit căruia obiect al acțiunii în contencios administrativ poate fi nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege emis de autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi.

Susține că potrivit art. 132 alin. (2) lit. a) Cod fiscal, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor și fiecare inspectorat fiscal de stat teritorial sau inspectorat fiscal de stat specializat, fiind subordonat primului au statut de persoană juridică și sunt finanțate de la bugetul de stat.

Întru susținerea poziției mai invocă și prevederile pct. 4 alin. (2) a Hotărârii Guvernului nr. 1736 din 31 decembrie 2002 cu privire la reglementarea activității organelor Serviciului Fiscal de Stat, potrivit căruia organele fiscale, fiecare din ele fiind persoane juridice, au devize de cheltuieli proprii, dar și conturi trezoriale pentru efectuarea operațiilor financiare.

Consideră că obiectul prezentei acțiuni este acțiunile Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău, care au fost expuse prin scrisoarea nr. 01-6/4-11-1201 din 25 octombrie 2012, motiv pentru care apreciază incorecte concluziile instanțelor inferioare în vederea încasării prejudiciul moral în valoare de 500 lei din contul său și nu din contul Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău.

De asemenea invocă că instanța de apel a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces, invocând în acest sens că nu a fost citat în corespundere cu art. 105 CPC la examinarea pricinii în ordine de apel.

La data de 05 septembrie 2013, Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, la fel a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârile judecătorești, considerându-le ilegale și neîntemeiate.

Susține că în urma efectuării controlului fiscal tematic, în baza petiției înaintate de către Robu Alexandru la contribuabilul SRL „Parest Net” SRL, petiționarul fiind informat că în conformitate cu prevederile art. 131 alin.(5) Cod fiscal, organele cu atribuții de administrare fiscală sînt obligate și în drept să prezinte informații de care dispun referitor la un contribuabil concret.

La fel, în susținerea poziției sale invocă și prevederile art. 3 al Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, care dă o definiție clară categoriilor speciale de date cu caracter personal – datele care dezvăluie originea rasială sau etnică a persoanei, convingerile ei politice, religioase sau filozofice, apartenența socială, datele privind starea de sănătate sau viața sexuală, precum și cele referitoare la condamnările penale, măsurile procesuale de constrângere sau sancțiunile contravenționale.

Concomitent, subliniază și art. 8 alin.(1) al Legii nr. 133 din 08 iulie 2011, care prevede expres că, prelucrarea datelor cu caracter personal referitoare la sancțiuni contravenționale poate fi efectuată numai de către sau sub controlul autorităților publice, în limitele competențelor acordate și în condițiile stabilite prin lege ce reglementează aceste domenii.

Cu referire la normele citate, afirmă că Organul Fiscal nu este în drept să divulge informația referitor la un control efectuat la agentul economic „Pares Net” SRL petiționarului Robu Alexandru.

În partea ce ține de prejudiciul moral solicitat de către intimat, susține că ultimul nu a prezentat careva date obiective care ar certifica faptul existenței suferințelor psihice sau fizice, or, acesta urma să prezinte existența suferințelor fizice sau psihice suportate prin prezentarea tardivă a răspunsului la petiția sa.

Examinând temeiurile recursului, declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de acesta este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a

fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău asemenea aspecte nu se regăsesc.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că și recursul declarat de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat este inadmisibil din considerentele ce urmează.

Astfel, în conformitate cu art. 358 alin. (1) CPC, hotărârile pronunțate în prima instanță de judecătorii pot fi atacate cu apel la curțile de apel de drept comun.

La caz se constată că, prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15 martie 2013, a fost admisă acțiunea lui Robu Alexandru înaintată împotriva Inspectoratului Fiscal Principal de Stat și Inspectoratului Fiscal de stat mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și încasat de la Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor al RM în beneficiul lui Robu Alexandru prejudiciul moral în mărime de 500 lei, ca rezultat al răspunsului tardiv la petiție, în rest pretențiile acțiunii fiind respinse.

La 05 aprilie 2013 hotărârea menționată a fost contestată cu cerere de apel de către Robu Alexandru și Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău.

La acest segment se va remarca că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2013, casarea cărei se solicită prin prezentul recurs, au fost examinate și respinse cererile de apel depuse de Robu Alexandru și Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, astfel fiind cert, că Inspectoratul Fiscal Principal de Stat nu a declarat apel

împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15 martie 2013.

Prin urmare, se menționează că Inspectoratul Fiscal Principal de Stat n-a contestat hotărârea primei instanțe cu apel, respectiv ultimul nu este în drept să declare recurs nici împotriva deciziei instanței de apel, prin care hotărârea primei instanțe a fost menținută, or art. 429 alin. (4) CPC, direct statuează că nu pot fi atacate cu recurs hotărârile în a căror privință persoanele indicate la art.430 nu au folosit calea de apel, din moment ce legea prevede această cale de atac.

În asemenea împrejurări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău și Inspectoratul Fiscal Principal de Stat ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a), c), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursurile declarate de către Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău și Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova se consideră inadmisibile.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Tamara Chișca-Doneva